Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2016-08-17

LS 2015-1237

Landstingsstyrelsen

Motion 2015:31 av Håkan Jörnehed (V) och Gunilla Roxby Cromvall (V) om att tillvarata flyktingars sjukvårdskompetens

Föredragande landstingsråd: Peter Carpelan

Ärendebeskrivning

Håkan Jörnehed (V) och Gunilla Roxby Cromvall (V) har lämnat en motion om att tillvarata flyktingars sjukvårdskompetens.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Landstingsrådsberedningens motivering

Stockholms läns landsting är en av Sveriges största arbetsgivare med cirka 45 000 medarbetare. De flesta arbetar inom hälso- och sjukvård som till exempel läkare, sjuksköterskor och undersköterskor. Även om vi aldrig tidigare haft så många läkare och sjuksköterskor anställda råder det brist på vissa specialistkompetenser bland både läkare och sjuksköterskor. Samtidigt har vi en historiskt hög inflyttning till regionen från övriga landet och omvärlden.

Det är oerhört viktigt att personer som kommer hit från andra delar av världen snabbt integreras i det svenska samhället och finner egen försörjning. Stockholms läns landsting arbetar aktivt med att stödja

nyanlända med en hälso- och sjukvårdsexamen för att de ska uppnå kraven för svensk legitimation. För att korta ledtiderna i processen för att nå svensk legitimation sker ett nationellt samarbete i vilket landstinget är aktivt. Samtidigt behöver den vänsterstödda regeringen tillse att berörda myndigheter som handhar validering av utländsk hälso- och sjukvårdsexamina har de resurser som behövs för att korta handläggningsprocessen. Yrkessvenska med inriktning mot hälso- och sjukvård behöver spridas runtom i landet och platserna vid universitet/högskolor för kompletteringsutbildning behöver utökas för att motsvara de behov som finns. Att det kan ta uppemot sju år för en färdigutbildad läkare att få ut sin svenska legitimation är helt oacceptabelt och ett enormt kompetensslöseri.

Stockholms läns landsting har sedan flera år arbetat aktivt med att säkra kompetensförsörjningen både på kort och på lång sikt. Landstinget har i många år arbetat med olika stödinsatser för att integrera hälso- och sjukvårdspersonal med en utländsk examen. Landstinget ger bland annat stöd i form av lön under praktik och möjlighet till provtjänstgöring. Ersättning för handledning utgår till den verksamhet som tar emot personen. Dessa insatser finansieras centralt av landstingsstyrelsens förvaltning. Auskultationsplatser som introduktion till hälso- och sjukvården erbjuds också. Individuellt språkstöd kan erbjudas vid sådant behov.

Under 2015 var det cirka 50 läkare som påbörjade eller avslutade sin provtjänstgöring eller auskultation i landstinget. Majoriteten av dessa läkare avslutar sin provtjänstgöring med godkänt resultat och arbetar sedan som läkare. Samarbete sker kontinuerligt med Arbetsförmedlingen och när så är möjligt används även arbetsmarknadsåtgärder för finansiering. Stockholms läns landsting deltog även vid den hälso- och sjukvårdsmässa som anordnades av Arbetsförmedlingen under förra året. Mässan riktade sig till arbetsgivare och arbetssökande inom hälso- och sjukvård samt till aktörer, myndigheter och organisationer som på olika sätt är en del av legitimationsprocessen. På mässan representerades landstinget bland annat av medarbetare som genomgått valideringsprocessen i Sverige.

Stockholms läns landsting deltar således aktivt i arbetet med att utveckla och påskynda valideringsprocessen tillsammans med berörda aktörer, myndigheter och organisationer. Det största ansvaret för att förändra och påskynda valideringsprocessen ligger hos staten. Den vänsterstödda regeringen behöver i en nära dialog med landsting/regioner säkerställa att nyanlända med en hälso- och sjukvårdexamen utanför EU/EES ges förutsättningar för att snabbare kunna komma ut i arbete och därmed bidra

till den långsiktiga kompetensförsörjningen av hälso- och sjukvårdspersonal i Sverige.

Beslutsunderlag

Personalutskottets protokollsutdrag den 2 juni 2016
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 20 maj 2016
Motion 2015:31

Torbjörn Rosdahl

Peter Carpelan

Carl Rydingstam

§ 27
Motion 2015:31 av Håkan Jörnehed (V) och Gunilla Roxby Cromvall (V) om att tillvarata flyktingars sjukvårdskompetens
LS 2015-1237

Ärendebeskrivning

Håkan Jörnehed (V) och Gunilla Roxby Cromvall (V) har lämnat en motion om att tillvarata flyktingars sjukvårdskompetens.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 20 maj 2016
Motion 2015:31

Förslag och yrkande

På sammanträdet föreligger följande förslag.

Bifall till landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 20 maj 2016 om att anse motionen besvarad.

Bifall till motionen av S-, MP- och V-ledamöterna

Proposition

Ordförande frågade om personalutskottet bifaller förvaltningens förslag

Personalutskottets beslut

Personalutskottet föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad

Reservation
Reservation av Jens Sjöström (S) och Robert Johansson (S) till förmån för det egna förslaget.
Reservation av Susanne Nordling (MP) till förmån för det egna förslaget.
Reservation av Håkan Jörnehed (V) till förmån för det egna förslaget.

Beslutsexpediering:
Akt
LS

Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektörens stab

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-05-20

LS 2015-1237

Handläggare:
Lena Halvardson Rensfelt

Ankom
Stockholms läns landsting
2016 -05- 20
Dnr LS 2015-1237
Rotel IV

Landstingsstyrelsens personalutskott

Motion 2015:31 av Håkan Jörnehed (V) och Gunilla Roxby Cromvall (V) om att tillvarata flyktingars sjukvårdskompetens

Ärendebeskrivning

Håkan Jörnehed (V) och Gunilla Roxby Cromvall (V) har lämnat en motion om att tillvarata flyktingars sjukvårdskompetens.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 20 maj 2016
Motion 2015:31

Förslag till beslut

Personalutskottet föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Håkan Jörnehed (V) och Gunilla Roxby Cromvall (V) har lämnat en motion om att tillvarata flyktingars sjukvårdskompetens. Motionärerna föreslår bland annat att landstinget ska kartlägga flyktingars kompetens vid det hälsosamtal som erbjuds de som har sökt asyl i Sverige. Att erbjuda utländsk hälso- och sjukvårdspersonal, som arbetar för att nå kunskapskraven för svensk legitimation, att varva praktik med språkundervisning är ett annat förslag som förs fram i motionen.

Landstinget arbetar aktivt för att stödja utländsk hälso- och sjukvårdspersonal för att de ska uppnå kraven för svensk legitimation. För att korta ledtiderna i processen för att nå svensk legitimation sker ett

nationellt samarbete i vilket landstinget är aktivt. Förvaltningen anser att det är angeläget att frågan hanteras i nära samarbete mellan berörda parter för att finna långsiktiga nationella lösningar.

Bakgrund
Håkan Jörnehed (V) och Gunilla Roxby Cromvall (V) har lämnat en motion om att tillvarata flyktingars sjukvårdskompetens. I motionen lyfter de fram hur andra landsting och regioner arbetar med frågan. Motionärerna föreslår att fullmäktige ska besluta att landstinget ska börja arbeta som Kalmars läns landsting. Det innebär att kartlägga flyktingars kompetens i de hälsosamtal som alla som har sökt asyl i Sverige erbjuds. En annan del av arbetssättet skulle vara att landstinget ska marknadsföra sig som arbetsgivare och erbjuda utländsk hälso- och sjukvårdspersonal att varva språkundervisning och praktik.

Överväganden
Kompetensförsörjning är en långsiktig strategisk fråga för hälso- och sjukvården i länet. För att möta vårdens framtida kompetensbehov inom bristområden, framför allt läkare, sjuksköterskor och tandläkare, har Stockholms läns landsting i många år arbetat med integrering av utländsk vårdpersonal som bor i Stockholms län. Landstinget erbjuder stödinsatser till vårdpersonal med examen från land utanför EU/EES-området inför erhållandet av svensk legitimation.

Landstinget ger stöd i form av lön under praktik och möjlighet till provtjänstgöring. Ersättning för handledning utgår till den verksamhet som tar emot personen. Insatserna finansieras centralt. Auskultationsplatser som introduktion till hälso- och sjukvården erbjuds också. Individuellt språkstöd kan ges vid behov. Under 2015 var det cirka 50 läkare som påbörjade eller avslutade provtjänstgöring eller auskultation i landstinget. De flesta avslutar sin provtjänstgöring med godkänt resultat och arbetar sedan som läkare. Samarbete sker kontinuerligt med Arbetsförmedlingen och när så är möjligt används även arbetsmarknadsåtgärder för finansiering.

Landstinget arbetar aktivt för att fler ska välja att arbeta inom hälso- och sjukvården. Särskilda insatser görs för att nå ut till personer som har en utländsk hälso- och sjukvårdsutbildning. Landstinget deltog i den vårdmässa för nyanlända akademiker med hälso- och sjukvårdsutbildning som Arbetsförmedlingen anordnade förra året. Mässan riktade sig till arbetsgivare och arbetssökande inom hälso- och sjukvård samt myndigheter, aktörer och organisationer som på olika sätt är en del av

legitimationsprocessen. På mässan representerades landstinget bland annat av medarbetare som själva genomgått valideringsprocessen i Sverige.

Stockholms läns landsting verkar för att underlätta för flyktingar och andra med utländsk hälso- och sjukvårdsutbildningar inom nuvarande system. Landstinget deltar också aktivt i samarbete för att utveckla processen och stärka samarbetet mellan berörda verksamheter för att minska tiden det tar att nå svensk legitimation och för att stärka samarbetet. I det fortsatta arbetet har landstinget en central roll.

I Stockholmsregionen sker samverkan mellan berörda myndigheter och andra intressenter för att försöka snabba upp och påverka processen för att utländsk vårdpersonal ska kunna få svensk legitimation. Samverkansparter har varit representanter från Arbetsförmedlingens huvudkontor, länsstyrelsen, Stockholms läns landsting, Svenska för akademiker-Medicin, Sveriges Kommuner och Landsting, Socialstyrelsen, Karolinska Institutet samt Sveriges läkarförbund. Gruppen har såväl ett nationellt som ett regionalt perspektiv. Förvaltningen anser att det är angeläget att arbetet med att minska ledtider i processen för att få svensk legitimation sker i nära samarbete mellan berörda parter för att finna långsiktiga nationella lösningar.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Maria Englund
Personaldirektör

Stockholms läns landsting

Ankom
Stockholms läns landsting
2015 -10- 20
Dnr LS 2015-1237

2015:31

Stockholms läns landsting
2015-10-20

Motion av Håkan Jörnehed (v) och Gunilla Roxby Cromvall (v) om att tillvarata flyktingars sjukvårdskompetens

Ett stort antal flyktingar kommer nu från bland annat krigets Syrien till Sverige. Många av dessa är välutbildade, även inom sjukvård. Det är viktigt att deras kompetens tillvaratas, i synnerhet som det råder brist på vårdpersonal i Stockholms läns landsting.

Andra landsting och regioner arbetar framgångsrikt för att tillvarata flyktingarnas sjukvårdskompetens genom riktade åtgärder. I Kalmar har till exempel landstinget utvecklat en modell där man redan vid det första hälsosamtalet frågar den nyanlände om den har sjukvårdsbakgrund. De som har det blir inbjudna till en informationsträff där landstinget presenterar sig som arbetsgivare och ger information om hur de ska gå till väga för att få sin svenska legitimation. Landstinget ordnar också praktikplatser i vården som varvas med språkundervisning i ”sjukvårdssvenska”. Målet är att deltagarna ska nå socialstyrelsens språkkrav.

Snabb kontakt med arbetslivet kortar tiden det tar för en person att lära sig svenska och därmed få sin legitimation. Socialstyrelsen behöver förenkla sin handläggning vid validering och korta väntetiderna, men landstinget behöver också bidra och säkerställa att de nyanländas kompetens tillvaratas genom att de snabbt kommer ut i arbetslivet.

Med bakgrund i ovanstående föreslås fullmäktige att besluta:

att ta efter det goda exemplet i Kalmars läns landsting som i tre steg innebär att 1) genom hälsosamtalen kartlägga kompetens, 2) informera och marknadsföra sig som arbetsgivare, samt 3) erbjuda varvad språkundervisning och praktik.

Håkan Jörnehed (v)

Gunilla Roxby Cromvall (v)